

Tilsynserklæring for Den nye Friskole.

1.0 Rammen for tilsynet:

Som tilsynsførende på Den nye Friskole er det min opgave at føre tilsyn med følgende:

- Fag inden for det humanistiske, naturfaglige, og det praktisk musiske.
- At skolens samlede undervisningstilbud, ud fra en helhedsvurdering, står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen.
- At vurdere, om skolen forbereder eleverne til at leve i et samfund med frihed og folkestyre.
- At undervisningssproget er dansk.

(Bekendtgørelse om valg af tilsynsførende ved friskoler og private grundskoler)

1.1 Tilsynets opgave.

Udgangspunktet for vurderingen er standpunktet for eleverne som helhed, samt undervisningen generelt, og ikke den enkelte elevs standpunkt.

Som udgangspunkt for årets tilsyn, har tilsynet i samråd med skolens ledelse, udviklet en plan for årets tilsyn. Jeg har i skoleåret 2017/18 fokuseret på undervisningen på mellemtrinnet, hvor der skal være fokus på det humanistiske, det naturfaglige og det naturfaglige.

1.2 Tilsynet i 2017/18.

I løbet af tilsynsåret er der afholdt to møder med skolens ledelse. Første møde blev afholdt d. 24. august 2017, hvor tilsynet og ledelse aftalte rammen for årets tilsyn. Herunder er der ligeledes drøftet årets læringsaktiviteter. I forbindelse med tilsynet d. 6. marts 2018 blev der ligeledes afholdt et møde med ledelse, hvor tilsynet og ledelsen drøftede skolens pædagogiske overvejelser, og skolens tiltag i løbet af året. Tilsynet blev foretaget følgende datoer. 6. nov. 2017 og 6. marts 2018.

Tilsynet har ligeledes undersøgt skolens evalueringsprocedurer, fagplaner, hjemmeside, samt procedure for evaluering af undervisningsmiljø.

2.0 Tilsynets fokus:

Sidste skoleår havde tilsynet fokus på indskolingen. I år har tilsynet fokus på mellemtrinet, som omfatter fag, der hører ind under det humanistiske, naturfaglige, og det praktisk musiske. Selve året har primært omhandlet undervisningen i 3, 4, 5, og 6 klasse. Her er kigget på de aktiviteter, som skolen bevidst tilbyder og tilrettelægger, for at få skolens formål opfyldt. Der er ligeledes blevet fokuseret på det sociale miljø i klasserne, hvor det hele fællesskab er blevet vurderet med henblik på, hvorledes skolen bidrager til elevernes tryghed og parathed til læring. Jeg har set på, hvordan skolen imødekommer elever med særlige behov, og hvordan der tilrettelægges differentieret undervisning. Herunder har jeg gennemlæst fagplaner, som er lagt ind på skolens hjemmeside, hvilket er med til, at danne baggrund for målene omkring læringen.

3.0 faglige tilsyn:

Valgfag:

Programmering:

Tilsynet overværede valgfag på friskolen d. 6. november 2018. Eleverne kan vælge sig ind på valgfag på tværs af klasserne. Et af de valgfag, som jeg overværede, var faget "programmering". Dagens aktivitet var, at eleverne skulle udvikle et spil. Øvelsen gik ud på, at de på bedste vis skulle tilegne sig viden ved hjælp af en vejledning, som er på engelsk. Selve programmet hed "Pang Game Card", hvor man kan udvikle spil. Helt konkret gik det ud på, at man skulle udvikle et spil, hvor der skulle indsættes effekter og lyde. Selve faget, og den pågældende aktivitet giver eleverne mulighed for, at få indsigt i en programmeringsopgave. Derudover bliver eleverne trænet i engelsk, da de skal tilegne sig viden gennem engelske vejledninger. Tilsynet antager, at der er gode muligheder for, at den enkelte elev har mulighed for, at reflektere og lære om, hvorledes man kunne arbejde inden for brancherne omkring it og teknologi. Jeg observerede, at underviseren gik rundt, og støttede eleverne i processen. Fordelen ved denne læreproces var, at eleverne selv skulle lære, at tilegne sig viden på egen hånd. Når de havde afprøvet lignende processer i valgfaget, vil de formentlig blive bedre og bedre til, at tilegne sig viden på egen hånd.

Kost:

Et andet valgfag omhandlede kost, som jeg ligeledes overværede i en lektion. Blandt andet var dette hold i gang med, at lære om, hvordan andre børn ser på madpakker i Norden. Her var der fokus på børn fra Norge, Island og Sverige. På tavlen har læreren skrevet: "Skolefrokost i Norden" - synliggøre forskelle og ligheder på skolefrokost og mellemmåltider i Nordiske lande.

Læreren formulerer, at det er ikke meningen, at eleverne skal have alle svarene. De skal i stedet forsøge, at finde løsningerne selv. Jeg observerede, at eleverne var meget engagerede i diskussionerne i plenum, og i grupperne. Blandt andet taler eleverne om madkultur, hvor man bliver enige om, at man ikke skal sige, at mad er klamt. Man skal altid smage på maden, før man kan have en holdning om maden. Der er erfaringsudveksling om mad, hvor læreren blandt andet spørger ind,

hvad eleverne kan lide at spise. Kulturelt skal eleverne forholde sig til, hvad de mener om de forskellige landes måde, at håndtere kostvaner på.

Globalt:

En af de fælles læringsaktiviteter, som foregår på skolen er forløbet "globalt". Jeg overværede her "globalt" for indskolingen, hvor der var god koncentration og ro i processen. Selve processen var om dyr, hvor eleverne lærte om, hvordan dyr overlever i naturen. Det var tydeligt, at børnene var meget opmærksomme, og var meget deltagende, når læreren spurgte dem om noget. De lærte om forskelle på forskellige dyr, fødekæden, dyrearter mv. Tilsynet vurderer, at forløbet er motiverer eleverne, og at der er godt engagement i de forskellige processer og oplæg.

Matematik:

Tilsynet var inde, og overvære matematik på mellemtrinnet, hvor jeg blandt andet overværede en undervisning, hvor eleverne arbejdede projektorienteret. I den pågældende time indledte læreren med, at eleverne skulle arbejde med omkreds og areal. Grupperne skal beregne areal og omkreds.

En gruppe beregner en hulahopring, hvor andre beregner klasseværelsets og multibanens areal. Selve målet er, at grupperne skal lave en planche, og fremlægge denne. Jeg overværede, at grupperne fordelte opgaverne imellem sig, således at ansvaret var uddelt på hele gruppen. Der var selvfølgelig forskel på, hvorledes grupperne håndterede denne del. Her observerede jeg, at læreren var god til, at støtte de grupper, som havde særlige udfordringer med arbejdsprocessen. I et par af grupperne har de nogle udfordringer i starten med, at få alle til, at engagere sig i arbejdsopgaverne. Jeg oplevede, at i flere situationer var det eleverne selv, som tog ansvar i, at få løst samarbejdsproblemerne. Man kan antage, at de pågældende grupper lærte noget om samarbejde generelt, samt hvorledes man kan løse evt. problemer. Jeg oplevede, at læreren var rigtig god til, at italesætte overfor eleverne, hvis de skulle tage mere ansvar i grupperne. Dermed blev processen også reguleret løbende, hvilket i sidste ende gav gode resultater i grupperne.

Ifølge læreren er der nogle klare mål med selve gruppearbejdsprocessen. Allerførst er det vigtigt, at eleverne lærer om, at tage ansvar på egen hånd, og så er det vigtigt, at grupperne selv tager ansvar

i processen. Jeg observerede, at flere af eleverne rent faktisk kunne dette i flere situationer, hvilket må tyde på, at læreprocessen er i gang iht. lærerens mål med undervisningen.

En anden matematikundervisning omhandlede et projekt, hvor eleverne skulle afprøve en hypotese, som de havde formuleret. Eleverne havde en deadline, hvor de skulle præsentere deres undersøgelse af hypotesen. Opgaven er meget åben, hvor en af hypoteserne er: "Jo ældre man bliver, jo længere tid kan man holde en spand i strakt arm". En anden hypotese er: "Hvor meget vand kommer der ud af 600 gram sne?". Jeg observerede, at læreren gik rundt ved grupperne, og spærrede med dem iht. deres proces. Hun udfordrede de grupper, som måske havde lidt svært ved at håndtere den åbne opgave.

Jeg var rundt ved grupperne, for at spørge lidt ind til deres proces, og deres refleksioner. Jeg observerede, at grupperne havde gang i flere læreprocesser, som kunne være hypoteseundersøgelsen, formidlingen, samarbejdet mv. Ifølge læreren er undervisningsformen et forsøg på, at lade eleverne afprøve og udforske nogle hypoteser, inden at undervisningen giver dem viden gennem tekster. Formålet er, at eleverne har fordybet sig i emnet inden forløbet, og dermed har en bedre forståelse for den efterfølgende undervisning.

Det er tilsynets vurdering, at eleverne har fordybet sig godt i emnet, og der ligger meget læring i selvstændighed, og ansvar for egen læring. Selve processen kan sammenholdes med skolens fokus omkring innovation, da den har det eksperimenterende element i sig. Jeg observerede, at nogle elever stod, og øvede sig på formidlingen, og dermed viste det, at der var gang i flere læreprocesser i den pågældende undervisning.

Engelsk:

Engelskfaget blev ligeledes undersøgt af tilsynet, og jeg oplevede en fin struktur på undervisningen. Her blev der konkret beskrevet en plan for undervisningen, som eleverne skulle igennem i løbet af dagen. Allerefter skulle en elev præsentere et projekt, derefter skulle eleverne lave et spil, og slutteligt skulle de træne grammatik. En forøvelse for timen var, at eleverne skulle erfaringsudveksle omkring, hvorledes en god formidling foregår. Blandt andet kom eleverne frem til, at det var vigtigt, at man ikke må grine, og man skal klappe, når en formidling var færdig.

Tilsynserklæring for "Den nye Friskole". 2017/18

Eleven præsenterer sit projekt, og der er god fokus fra resten af eleverne. Efterfølgende viser eleverne stor interesse i præsentationen, og spørger fint ind. Læreren giver afslutningsvis en feedback på elevens oplæg, således at eleven og resten af klassen lærer noget om, hvad der er godt, og hvad der kan udvikles. Dernæst lærer eleverne engelsk gennem et spil, hvor de beder hinanden om forskellige grøntsager, og frugt på engelsk. De står rundt i rummet, og læringen foregår her gennem bevægelse. Jeg observerede, at der er en afslappet stemning, og eleverne virker trygge ved, at tale sproget.

I forbindelse med undervisningen interviewede jeg eleverne, hvor jeg spurgte ind til processen. Eleverne udtaler, at de er blevet bedre til, at formidle på engelsk generelt. De finder formidlingsøvelserne og bevægelsesøvelserne gode, da de siden 4. klasse helt klart er blevet bedre til at formidle, og har et bedre ordforråd nu. De udtalte, at de var mere generte i de mindre klasser, når de skulle formidle noget på engelsk. Jeg interviewede ligeledes læreren. Læreren er opmærksom på, at det er varieret undervisning, som eleverne skal igennem i engelsk. Der skal både være spil, dialog, grammatik mv.

Dansk:

Jeg overværede ligeledes dansk, og der var fokus på analyse af litteratur. Eleverne følger bogserien "Fandango", som har de relevante læringsaktiviteter hen imod læringsmålene i faget dansk. I dansk overværede jeg en time, hvor eleverne på egen hånd skulle finde dele i en novelle af Kim Fupz Åkeson, som kunne placeres i berettermodellen. Jeg observerede, at eleverne var gode til, at arbejde med opgaverne, hvor de hjalp hinanden ved gruppeborde. Da der er plenum snak om analysen, var der gode løsningsforslag fra eleverne. Det viste, at eleverne generelt havde forstået opgaverne. Eleverne blev efterfølgende sat til, at arbejde med nye analyseopgaver, hvor fokus var på miljø og ironi.

Jeg havde en uformel snak med læreren, som afprøvede andre opgavetyper fra blandt andet nettet, for at variere undervisningen på bedste vis i faget.

Idræt:

Tilsynet skal ligeledes undersøge det praktisk musiske, hvor jeg har haft fokus på idrætstimerne. Her overværede jeg en 4. og 5. klasse, som havde idræt i skolens gymnastiksal. I timen var det drengene, som jeg overværede. Undervisningen er delt op med, at der først er en fælles introduktion til dagens undervisning, hvor læreren sætter mål op for undervisningen. Her bliver der blandt andet fokuseret på sociale kompetencer, som eleverne skal lære i de forskellige spil. Her bliver der italesat, at eleverne ikke skal råbe, hvis de føler sig fejdømt. I stedet skal de afgøre det mere retfærdigt ved, at de tager en sten, saks og papir. Læreren giver dem løbende feedback, når eleverne gør noget godt. Blandt andet siger læreren til dem, at det er godt, når de tjekker om man er ok.

De afprøver ligeledes spillet goalball, som omhandler at eleverne skal spille med en bold med klokker i, samtidig med at de har bind for øjnene. Det kræver, at de er stille, for at kunne høre bolden rulle. Det udfordrer nogle af eleverne, men gennem timen bliver eleverne bedre og bedre til, at håndtere spillet, og være stille. Selve aktiviteten viser, at det er en god øvelse for eleverne, da de bliver udfordret på nogle sociale kompetencer. Det viser sig i sidste ende, at eleverne rent faktisk lærte noget om det sociale, og lærte noget om, at være koncentreret.

Afslutningsvis samler læreren alle eleverne igen, og evaluerer med dem. Han udfordrer dem iht. deres koncentration, og deres læreproces, hvor jeg overværede nogle elever, som erkendte deres næste mål for læringen iht. fokus.

4.0 Skolens generelle hverdag.

Fællesskabet:

Tilsynet har fulgt skolens personale, og elever gennem nogle dage, hvor frikvarterer, undervisning, og morgensamlingsaktiviteter. Jeg har observeret, at der er en fin balance rundt i klasserne iht. klassemiljøet, det sociale og fællesskabet generelt. Jeg oplever, at lærerne er gode til, at sætte rammer op for eleverne i timerne, således at der er en fælles forståelse for givne opgaver, regler, og det sociale. Blandt andet er opstart på timerne gode, hvor eleverne bliver introduceret til opgaverne, og forventningerne dertil. Ved de fælles morgensamlinger og undervisningen tyder det på, at der er gensidig respekt og engagement mellem personale og elever. Det kommer til udtryk ved, at der er udviklet faste kutymmer, når der skal være ro, eller diskussion. Jeg oplever, at personalet og eleverne har det rigtig godt med hinanden. Der er positiv energi mellem alle, og eleverne føler sig generelt set. Jeg har haft uformelle snakke med eleverne, og de lægger blandt vægt på skolens

Tilsynserklæring for "Den nye Friskole". 2017/18

traditioner til jul og morgensang. De roser skolen for, at man blandt andet julehygger i december, og at der bliver hentet juletræ. Eleverne nævner, at de er glade for, at der bliver gjort meget ud af de fælles aktiviteter på skolen. Derudover fortalte eleverne, at åben skolen er rigtigt godt, når de skal vise noget frem for forældrene. Nogle af eleverne kan godt lide, at de kan lave noget kreativt i timerne, når de fordyber sig i et emne. Eleverne roser ligeledes lærerne, for at være omsorgsfulde, når der er brug for det.

Støtte til elever med særlige behov:

Gennem tilsynet i undervisningen, og i frikvarterne oplever jeg, at lærerne støtter de elever, som har særlige behov. Jeg observerede, at der bliver handlet, hvis der er behov for ekstra støtte til en elev eller en gruppe.

Det kan være elever, som har it-rygsæk, hvor der er igangsat vaksforløb. Desuden bliver oprettet forskelle grupper med elever, som har særlig behov for støtte.

Dansk som undervisningssprog:

Der bliver talt dansk i undervisningen, hvilket tilsynet kan konkludere.

Frihed og folkestyre:

I undervisningen, fællessamlinger, og i hverdagen generelt har jeg oplevet, at skolen er gode til, at forberede eleverne til et samfund med frihed og folkestyre. I undervisningen har jeg set undervisning, hvor eleverne i høj grad får mulighed for, at deltage i diskussioner. Derudover er lærerne gode til, at lave øvelser, hvor eleverne får åbne opgaver. Her skal eleverne selv finde frem til løsningerne, og dermed vil de formentligt også blive bedre til, at tage ansvar, og forholde sig mere kritisk til verden generelt.

Jeg observerede, at skolens fælles samlinger involverede eleverne rigtig meget, hvilket kan give eleverne rigtig gode kompetencer iht. at agere i et demokratisk samfund. Derudover har skolen etableret et elevråd, som har mulighed for at få indflydelse på skolens praksis, og hverdag. Blandt andet var det elevrådet, som planlagde skolefesten i år.

5. Samlet vurdering:

Ud fra årets tilsyn i skoleåret 2017/18 kan jeg konkludere, at undervisningen i dansk, matematik, engelsk, samt idræt lever op til målene med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen. Jeg har haft samtaler med elever, personale, og ledelse, som har omhandlet undervisningen, og skolens hverdag. Det er min samlede vurdering, at skolens værdier og mål står mål med undervisningen og skolens generelle hverdagspraksis.

Det er min oplevelse, at der er en generel god og tryk stemning på skolen. Skolens praksis har fint fokus på, at eleverne bliver dannet på en god måde. Min vurdering er, at eleverne kommer gennem skolens klasser med gode kompetencer - både fagligt, personligt og socialt.

Kolding d. 31.3 2018.

Tilsynsførende Søren Skousen